

Nr 243.

Av herr **Werner m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående jordbruks- och industritullarnas avskaffande eller kraftig nedskrivning av desamma.

Under de senare åren ha motioner om tullsystemets avskaffande nästan årligen väckts. Resultatet av dem har blivit tillsättande av tull- och traktatkommittén, vilken arbetat sedan januari 1919.

I avvaktande av resultatet av denna kommittés arbete har den vänster-socialistiska gruppen i riksdagen icke ansett det lämpligt att på egen hand igångsätta de stora utredningsarbeten, som enligt vår mening böra föregå utskrivandet av en utförligt motiverad motion om tullarnas avskaffande. Vi ha trots, att kommittén skulle i ro få fullfölja sitt arbete, och att man sedan på grund av detsammas resultat skulle kunna gå till en uppgörelse i tullfrågan.

Emellertid har dyrtiden blivit så tryckande, att rop på snara och kraftiga åtgärder mot densamma höras från alla håll. Dessutom har det visat sig, att protektionisterna icke äro sinnade att för framtiden åtnöja sig med de stora fördelar på allmänhetens bekostnad, de i trettio år åtnjutit, utan kräva ytterligare fördelar.

Från jordbrukarhåll har man krävt utredning om vad man kallar »återställandet av jämvikten mellan jordbrukets och industriens tullskydd», hvilket, som man kan se ur motiveringen för detsamma, vilar på den uppfattningen, att under de sista åren en förskjutning ägt rum till industritullarnas favör och till jordbrukstullarnas nackdel. Vi kunna icke dela denna uppfattning.

Lika litet kunna vi emellertid dela den uppfattning, som framförts i motion från högerpartiet, att den allmänna prisnivåns höjning gjort tullskyddet för den inhemska industrien så illusoriskt, att det berövats sin kraft att skydda mot utländsk konkurrens, varför en provisorisk förhöjning av nu gällande tullsatser för vissa industriprodukter är nödig. Tvärtom anse vi, att, om det legat någon sanning i det gamla talet om, att tullar endast skulle verka uppfostrande och förhjälpas de tullskyddade industrierna att efter en tids tullunderstöd kunna stå på egna ben, så bör nu eller aldrig den tidpunkt vara inne, då detta syftemål nåtts. Ty under den

gångna krigstiden har av nästan alla tullskyddade industrier inhöstats vinster, som för några år sedan skulle ansetts sagolika, och om dessa vinster plus det nuvarande tullskyddet ej räcka till att betrygga den tullskyddade industriens existens i vårt land, då tro vi oss ej överdriva, om vi förklara för vår mening, att denna industri utgör ett minus i stället för ett plus i det svenska folkhushållet och måste ställas på avskrivning. Vi äro dock förvissade om, att så ingalunda är fallet, utan att de nu höjda ropen på tullförhöjningar endast utgöra en liten skatteupptagningsprivilegierad grupps krav på större beskattningsrätt av de självbärande näringarna.

Tvärtemot att höja tullarna och såmedelst ytterligare öka dyrtiden, anse vi det ofrånkomligen nödvändigt, att snabba och kraftiga åtgärder vidtagas för att lyfta dyrtidens bördor från de breda lagrens skuldror och därmed ock från den industris, som tillverkar de varor, vilka vi i utlandet måste avsätta som betalningsmedel för de förnödenheter, vi måste införa. Dessa åtgärder anse vi böra taga formen dels av en noggrann kontroll av handeln, så att icke de på världsmarknaden ofantligt fördyrade produkterna onödigt och okynnesvis fördyras av mellanhänder härhemma, dels av en kraftig nedskrivning av tulltaxans tullsats.

Sker ej detta, så blir följden den, att arbetarne, som helt naturligt äga rätt tillkämpa sig full kompensation för pänningens minskade värde, enbart till favör för vissa mellanhänder och producenter men utan någon verklig valuta för sig själva, måste kämpa för, att deras löner skola stå i förhållande till den allmänna prisnivån, och härigenom kan exportindustriens konkurrenskraft råka i en för landet *större* fara, än vad som skulle följa av att en och annan tullskyddad industri råkade ut för en kraftig utländsk konkurrens.

Med anledning av vad som anförts, få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville uppdraga åt tull- och traktatkommittén att verkställa skyndsamt utredning om och avgiva förslag till såväl jordbruks- som industritullarnas avskaffande eller, där detta skulle visa sig i något enstaka fall för ögonblicket medföra stora svårigheter, kraftig avskrivning av desamma.

Stockholm den 22 januari 1920.

Alfr. Werner.

Ivar Vennerström.

Sten Berglund.

H. Hansson

i Rättvik.